SECOND LL.B./GEN.LL.B. (SEM. III) (THREE YEAR COURSE) AND
FOURTH YEAR LL.B. (FIVE YEAR COURSE) (SEM. VII)
EXAMINATION, NOVEMBER, 2012

NM - Administrative Law

7887

Friday,
30th NOVEMBER, 2012 Time : 2.30 pm to 5.30 pm

Con. 9461–12. **NM-7887**

(3 Hours) **[Total Marks : 100**

Administrative Law (II)

(3 hrs.) **Total Marks 100**

1. Answer in short (not more than **two** sentences) **20 Marks**
   - (a) What is primary object of Administrative Law ?
   - (b) What is the doctrine of excessive delegation ?
   - (c) What is difference between limitation and laches ?
   - (d) What is irrelevant consideration ?
   - (e) According to Wade, doctrine of natural, justice, comprises of two fundamental rules, What are they ?
   - (f) What is legal representation ?
   - (g) What is doctrine of Promissory estoppel ?
   - (h) What is pecuniary bias ?
   - (i) Audi alteram Partem means .... ?
   - (j) What is doctrine of separation of powers ?

2. Write Short Notes (any **four**) **20 Marks**
   - (a) Ridge Vs. Baldwin.
   - (b) Droit administratif.
   - (c) A.K. Kraipak Vs. Union of India .
   - (d) Grounds for exclusion of Natural Justice.
   - (e) Parliamentary control over delegated Legislation.
   - (f) Functions of Civil Service.

3. Solve the following (any **two**) :-- **12 Marks**

(1) (a) 'A' the owner of mineral development corporation was granted mining licenses for 99 years . But after some correspondence Revenue Ministry issued notification to cancel licenses after 5 years. 'A' had contested Lok Sabha Election against Revenue Minister and Minister had filed criminal case against A.

(1) Whether action of Revenue Ministry is liable for challenge in court of Law and if yes on which ground ?

(2) Which type of bias is applicable in this case ?

[TURN OVER

प्रशासकिय कायदा (दोन)

(३ तास) एकूण गुण १००

(आकलन न झाल्यास इंग्रजी प्रश्नपत्रिकेचा आधार घ्यावा.)

१ थोडक्यात उत्तरे लिहा (दोन ओळीपेक्षा जास्त नाही) २० गुण

(अ) प्रशासकिय कायद्याचा प्राथमिक हेतू काय आहे ?

(ब) " अतिरिक्त प्रत्यायोजना " ची तत्वप्रणाली (Doctrine) काय आहे ?

(क) " मर्यादा " आणि " दिरंगाई " यामधील फरक काय आहे ?

(ड) ' विसंगत मोबदला ' म्हणजे काय ?

(ई) " वेड " च्या म्हणण्याप्रमाणे नैसर्गिक न्यायाच्या सिध्दांतामध्ये दोन मुलभूत नियमांचा समावेश असतो ते काय आहेत ?

(फ) " कायदेशीर प्रतिनिधीत्व " म्हणजे काय ?

(ग) ' वचन प्रतिबंध ' चे तत्व काय आहे ?

(ह) " आर्थिक कल " काय आहे ?

(आय) " अडी अल्टरम पार्टेन " या लॅटिन मॅक्झीमचा अर्थ काय ?

(जे) सत्ता विभाजनाचा सिध्दांत म्हणजे काय ?

२ टिपा लिहा (कोणत्याही चार) २० गुण

(अ) रिज विरुध्द बाल्डविन.

(ब) " ड्राअेट ॲडमिनिस्ट्रेटीफ. "

(क) ए.के. कृपाक विरुध्द भारतीय संघराज्य.

(ड) नैसर्गिक न्याय वगळण्याविषयी कारणे.

(ई) " प्रत्यायोजित कायद्यावर " संसदेचे नियंत्रण.

(फ) नागरी सेवेची कार्ये.

३ **सोडवा (कोणतेही दोन) :--** **१२ गुण**

(१) (अ) मिनरल डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन या संस्थेचे **'अ'** हे मालक असून त्यांना खनिज उत्खननाची ९९ वर्षाची अनुज्ञप्ती मिळालेली आहे. परंतु काही पत्रव्यवहार झाल्यानंतर महसूल मंत्रालयाने अधिसूचना काढून ५ वर्षानंतर सदर अनुज्ञप्ती रदद केली. **'अ'** यांनी महसूल मंत्री यांचेविरुध्द लोकसभेची निवडणूक लढवली होती व मंत्र्यांनी **'अ'** यांचेविरुध्द गुन्हेगारी केस दाखल केली होती.

(१) महसूल मंत्रालयाच्या सदर कृतीला न्यायालयात आव्हान दिले जाऊ शकते का ? उत्तर होय असल्यास, कोणत्या मुद्दयांवर

(२) या प्रकरणात कोणत्या प्रकारचा **'कल'** लागू होतो ?

(२) (अ) स्पोर्टस फेडरेशन या संस्थेने कलकत्ता येथे आंतरराष्ट्रीय खेळांच्या स्पर्धा, आयोजित केलेल्या होत्या. त्यामध्ये असे निदर्शनास आले की, निकृष्ट दर्जाचे खेळाचे साहित्य व उपकरणे वापरण्यात आली, तसेच आंतरराष्ट्रीय दर्जा व निकषाप्रमाणे स्टेडियम बांधलेले नव्हते. प्रसार माध्यमातून या सर्व गोष्टींना ठळकपणे प्रसिध्दी देण्यात आली होती. तसेच या प्रकरणात भ्रष्टाचार, गैरव्यवहार, वशिलेबाजी इ. बद्दल स्पोर्टस फेडरेशनच्या विरुध्द आरोप करण्यात आले.

(१) भारतीय नागरिक अशाप्रकारच्या विषयाबाबत जनहित याचिका उच्च न्यायालय दाखल करुन चौकशी व कारवाईची मागणी करु शकतो काय ?

(२) अशा प्रकरणात न्यायालयाची भूमिका काय असू शकते ?

(३) अ नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम. १९६५ च्या कलम ४२ अन्वये राज्य शासनाला परिषद सदस्य, अध्यक्ष किंवा उपाध्यक्षाच्या निरर्हतेच्या प्रश्नासंबंधी निर्णय करण्याचा अधिकार दिलेला आहे.

वरील अधिकार हे न्यायिकवत स्वरुपाचे असून आवश्यक त्या धोरणात्मक बाबीशी संबंधित आहेत. तथापि, सदर अधिकार मंत्र्यांच्या ऐवजी सचिवांकडून वापरलेले जातात.

(१) सचिवांना असे अधिकार कायदेशीरदृष्ट्या वापरता येतील काय ? व निरर्हतेची प्रकरणे निकालात काढता येतील काय ?

(२) अशा प्रकारचे प्रत्यायोजन अनुज्ञेय आहे काय ?

४ **खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतीही चार)** **४८ गुण**

(अ) " प्रशासकीय कायद्याची " व्याख्या करा व त्याची व्याप्ती व उद्देशाबाबत चर्चा करा.

(ब) " कायद्याचे राज्य " या ' डायसी ' च्या तत्वाची सुक्ष्म दृष्टीने चर्चा करा.

(क) " नेमो डिबेट असे ज्युडेक्स इन प्रोप्रीआ सो क्वाजा " हे मॅक्सीम, संबंधित प्रसिध्द केसेसे च्या आधारे स्पष्ट करा.

(ड) " प्रशासकीय विवेकबुध्दी " म्हणजे काय ? स्वेच्छाधिकारावर न्यायिक पुनर्विलोकनाची संकल्पना स्पष्ट करा.

(ई) ' प्रपोर्शनॉलिटी ' चे तत्त्व स्पष्ट करा.

(फ) ' जनहित याचिकेची ' व्याख्या लिहा व सदर संकल्पना सर्वोच्च न्यायालय व उच्च न्यायालयाच्या न्यायनिवाड्याद्वारे स्पष्ट करा.

----x----